

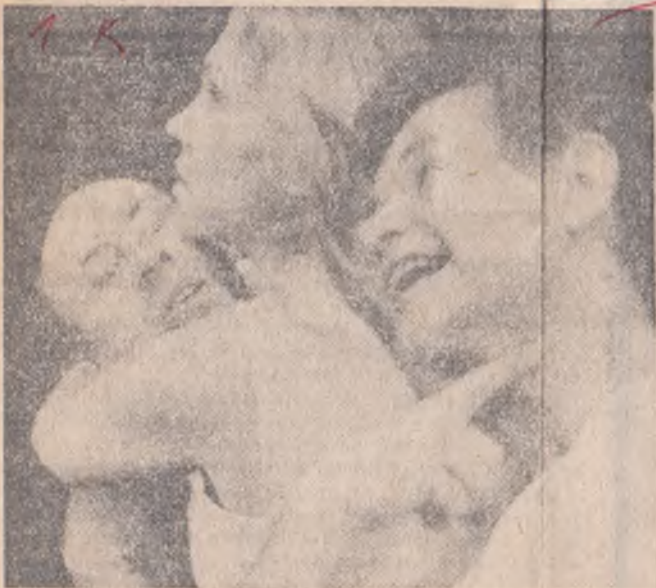
PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
odbor výstřížků

Praha 2-Vyšehrad, K rotundě 6/82 - tel. 29 73 78

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Ostravský večerník

20. III. 1979

▲ Hra BAMBINI DI PRAGA B. Hrabala je v současné době na repertoáru DPB v Ostravě. Na snímku J. Tesařová, B. Čvančara a M. Šulc — představitelé hlavních rolí.

Foto: Vladimír Dvořák

DIVADELNÍ BAMBINI

Vyprávění je lidskou přirozeností i potřebou. Je mostem přes propast mezi osaměním a družností. Jsou lidé, kteří jim přecházejí krokem nejistým a vrávoravým a jen čas od času, jen ve chvílích nevyhnutelných. Ale jsou i takoví, jimž občasná nutnost se stane každodenní rozkoší. Umějí ji vychutnat a nechávají štědrě okusit její chutě všem, kdož dovedou jít s nimi, naslouchat jim a objevovat s nimi nečekané krásy a překvapivě moudrosti. Ale to už je dar, jenž byl dán člověku, aby mu brémě života bylo únosnější. Klenba tohoto mostu sdělnosti je pak zakotvena v základech umění.

Nepochybně mistrem tohoto kumštu je Bohumil Hrabal. Proto jsou knížky jeho příběhů rozprodány během několika hodin, proto i ostravská premiéra jeho inscenované povídky byla vyprodána do posledního místa. Byly to BAMBINI DI PRAGA a nastudovali je v Divadle Petra Bezruče podle dramatinizace Václava Nývltů. Ale dá se vůbec o dramatinizaci mluvit? Je možné dramatinizovat text, v němž postavy i jejich příběhy jsou tak svébytně modelovány vyprávěním, jako je tomu u Hrabala? Jak je možné vyjádřit je z živné půdy vyprávěčského kontextu a nedopustit, aby přitom uvadly a chřad-

ly? Je to nesmírně těžký úkol. Pro upravitelatele textu i pro jeho inscenátory.

Ostravské představení je dílem hostujícího režiséra Pavla Hradila. O premiéře bylo přijato s uspokojením a potěšením. Jeho úspěch byl podmiňován jednak invencí režisérových fantazie, jednak jeho pevnou rukou, již byl strážěn řád díla, vědomě drženy v hranicích uměrenosti a vkusu. Obojí bylo při charakteru inscenovaného textu významné. Přesto jsme se však nemohli ubránit vtíravému pocitu, že smíchové reakce obecenstva pramenily spíše ze zdrojů vnějších a z povrchu, že inscenace nevyužila těch možností, které by jí spolu s Hrabalem dovolily říci o člověku věci nejen veselé, ale i takové, které směřují k podstatě jeho bytí. Kdybychom tu chtěli přemýšlet o příčinách, nejspíše bychom si museli povšimnout epizodických digresí první poloviny představení. Při všem respektu k hereckým proměnám J. Odlů a V. Janků se nám zdá, že princip simultánnosti (uplatněný i ve výpravě J. Duška), omezuje rozpracování herecké individualizace postav a pozornost poutá spíše k vnější podobě než k obsahu, jehož nositelem by mělo být tentokrát především slovo. Navíc je tu otázka, zda písně, které sice spo-

lehlivě navozují atmosféru, neprokazují zároveň medvědí službu Nývltově adaptaci tím, jak obnažují její málo pevné kompoziční švy.

Naštěstí v závěru své první poloviny se představení upne k tabulační ose hry, k příběhu polapení tří podvodníků, z něhož nakonec lze vyčíst i záměr této inscenace. A zde už je možné tvořit i životnější charaktery, a to jak v rolích pojišťováků (B. Čvančara, M. Čížek, P. Handl), tak zejména v panu Bucifalovi, jehož M. Šulc vede k osuňtělé podobě čapkovského inspektárka z periferního revíru. Zde konečně i odlův holič nalezl pevnou půdu pod nohama. Ale nade všechno zde vyrostly obě dívčí postavy příběhu, plavá Nadja, která prodává odbarvovač a dávno už se nečervená, i prostínká Uršulka, která chodí s umělými lefkyně a červená se napohád. J. Tesařová a M. Černá tu došly zřejmě nejbliže k vyjádření svébytné Hrabalovy poetiky. Na těchto místech se také sblížila vnější i vnitřní hodnota úspěšné inscenace.

(e)

12 505

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
odbor výstřižků

Praha 2-Vyšehrad, K rotunde 8/82 - tel. 29 73 78

VÝSTŘÍŽEK Z CASOPISU

Nová svoboda, Ostrava

15. 11. 1979

Rozhovor s režisérem Pavlem Hradilem

Bambini di Praga

Divadlo Petra Bezruče v Ostravě uvádí v pátek večer 16. února osmou premiéru této divadelní sezóny. Než se rozhrne opona a divák se stane spoluúčastníkem děje hry *Bambini di Praga*, napsané podle literární předlohy Bohumila Hrabala, v drammatizaci Václava Nývlt, požádali jsme režiséra PAVLA HRADILA o malý předpremiérový rozhovor.

Pod titulem *Bambini di Praga* si vybavíme jednu z nejdelších próz Hrabalovy knihy *Pábitelé*. Vychází drammatizace z této prózy, anebo má širší záběr?

„Tato povídka tvoří jádro divadelní hry, ale drammatizátor Václav Nývlt čerpal rovněž z drobných historek Hrabalových povídek *Automat* svět i *Pábitelé*. Děj je rozehrán kolem party pojišťováků společnosti *Opora* ve stáří a jejich „protihráčů“ drobných živnostníků. Jedná se o osobitou satiru na velmi zvláštní okruh lidí pražské periferie. Příběhy těchto groteskních lidiček by mohly leckde svádět k bezuzdnému veselí, ale v Hrabalových povídkách se mísí fantazie s fantasmagorickou skutečností. Scénická podoba má navíc ještě jakýsi groteskní nádech. Děj je situován do roku 1948, zvyrazňuje společenskou morálku na rozhraní dvou dob. Atmosféru doby podtrhuje výprava Jana Duška, který scénu upravil z dobových plakátů a inzerátů, a dovolím si tvrdit, i dobové úsudek, které jsem proti původní verzi do inscenace pojal.“

Co bylo příčinou toho, že jste se rozhodl právě pro tuto divadelní hru?

„Ze dvou důvodů. Jednak je mi spisovatelovo dílo sympatické. Mám rád nejen jeho zvláštní vypravěčský talent, ale i to, že dokáže uvídnout krásu tam, kde si jí běžně nevšimáme. Je neokázalá, někdy šokující, vždy autentická. Inscenaci jsem zhlédl v minulém roce v režii Evalda Schorma na scéně Divadla Na zábradlí v Praze. Znovu jsem si ověřil jedinečnost Hrabalova umění — najít v lidech s množstvím chyb nějakou přednost — tu perličku na dně. Inscenace mne zaujala, a tak jsem ji realizoval se svými žáky v divadelním studiu brněnské FAMU. Před několika týdny jsem ji nastudoval s herci divadelního klubu Seve-

romoravského divadla v Šumperku a nyní s uměleckým kolektivem DPB.“

Působíte ve Státním divadle v Brně, jako hostující režisér jste měl jistě ztíženou úlohu při obsazování herců do rolí.

„Umělecký soubor DPB znám velmi dobře, byl jsem jeho členem. Do rolí čtyř pojišťováků jsem obsadil: Bohuslava Čvančaru jako Dirigenta, Milošlava Čížka do role Viktora, Pavla Handla jako Uhdeho, Milan Šulc hraje stěžejní roli Buclfala. Agentku firmy Duha Nadhu hraje Johana Tesařová, dívku s uměleckými lekny Uršulu Michaela Černá a slepou dívku Renáta Doležalová.“

Pokud se nám hra podařila a diváci budou mít z uměleckého díla radost, bude i naši radostí ze zdažené práce.“

Za rozhovor poděkovala
vlá